

22120093

ESTONIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
ESTONIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
ESTONIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 10 May 2012 (morning)

Jeudi 10 mai 2012 (matin)

Jueves 10 de mayo de 2012 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[25 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[25 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[25 puntos]*.

Kommenteerige **ühte** kahest tekstist:

1.

hoia kinni karussellipiirdest
ja ära lase himurusevarju
silmalesse kui märkad
tillukesi inimesi

5 nemad seal tiirlemas on
kaubanduskeskuste lapsed
lapsed kes sündisid turvavööga
siia ilma

algusest peale paigas lapsed

10 lasteaiakatssetega lapsed ja
facebooki-kontoga
mille tegid vanemad
ebausklikult alles
kolm päeva pärast sündi
15 esimesed pildid laeti otse
3d-ultraheliaparaadist

[...]

mp3-estunud (t)ajudega
lapsed
brändikepitud beebid
20 te andke mulle andeks
need sõnad

naisestunud plikad käsikäes
poisiohtu hiphopparitega
aitäh britney ka mina olen juba
25 pool oma elust veetnud
kõrvu su hingeldamistega

aga kaotan ikkagi sellesama elu
su naiselikkuse kiirkatsetes
kehva kvaliteediga turvavöö tõttu
30 mäletate – norma
kaotan lahingu mida need lapsed ei
kaota sest nad on ette päästetud

muidugi olen ma nüüd
vana
35 ja mul on omad harjumused

- mäletan koolilõunat mida
juba minu ajal ei söödud aga
puhvetit koolis veel polnud
ja sõime ikkagi
40 eriti mina
- juku arvutit mäletan ja piimapudeleid
sõber küsib mis paelub postsovette
kui ärkamisaegseid lapsi selles
kummalises punases minevikus
45 ja vastan et
alaväärsuskompleks
- olla ilma jäetud balti ketist
ja mäletades vaid hägusalt
talonge söögilaua ruudulisel
50 linal – see pole lihtne
- võib-olla mul polegi midagi
mida enesega kaasas kanda
võib ka olla et
- minus on vaid rahu
- 55 aga kaubanduskeskuste lapsed
turvavöödes kinni ja
koodi alla pandud
lähevad [...] kolledžitesse
prantsuse lütseumidesse
60 õpivad välismaal juurat
neid saab palju ja nad on
multikultuursed
interaktiivsed
poliitiliselt korrektsed
65 tolerantsed
edukad
- suvel linnas
tited sõidavad selvekärus
täiuslik ja turvaline laotub üle
70 meie ja miski selles valemis
närib hinge seest

Tuuli Taul, *Täiuslik ja turvaline* (2010)

2.

Niiviisi teki sees higistades ja kollidega võitlust pidades töötas ta – kui ta veel siit pääseb, kui ta kasvab ja siit minema pääseb, linna elektrivalguse sisse, siis ei tule ta siia hirmsasse majja enam ialgi tagasi!

5 Osaline pääsemine tuli küll õige pea – kui ta üheteistkümneseks sai. Siis tuli minna alevisse, suurde kooli. Maalastele oli seal internaat ja nad sõitsid koju vaid nädalavahetusteks ning koolivaheaegadeks.

10 Internaadis avastas ta rõõmsa üllatusega, et ta ei ole sugugi arg teiste tüdrukutega võrreldes. Et ta ei karda öösel koridoris hulkuda või toas teiste voodite vahel magajaid kollitada; et ta ei kohku ka siis, kui teda üles kollitatakse – see oli kõik mäng. Ta rääkis teistele tüdrukutele tontidest ja kodukäijatest ja talle tegi nalja, et teised kartsid ega julgenud koridori kempsu minna. Tema ei suutnud siin karta: suur hulk lapsi, kes polnud siin lapsed, vaid koolivormis õpilased; elektrivalgus, sirged pinkide read klassis, sirged voodite read internaadi magamistubades, kõik see veenis lihtsas ja sirges kooliõpetuses, mida talle ju külakooliski oli püütud sisendada, aga mis seal kunagi päriselt
15 sama mis päeval ja kui inimene on surnud, siis teda lihtsalt enam pole olemas.

Ei ole taevast ega põrgut ega jumalat, kuradist ja kodukäijatest rääkimata. Nii lihtne oli siin seda õpetust endale veendumuseks teha. Ja kui hea julge oli niiviisi elada! Polnud vaja karta midagi peale marutõbiste koerte või röövlite või enese hooletuse – auto-või tuleõnnetuste või muu sarnase mõttes. Kõik oli enda teha, kõik olenes enese nutikusest, julgusest, jultumusest!
20 Ja ei olnud vaja karta, et keegi nähtamatuna su pea kohal hõljuks ning tallele paneks kõik su keelatud teod ning mõtted... Seda kõike oli ta ju tahtnud juba ammu, juba külakoolis uskuda, aga ikka tõusid talle siis tõkkena ette reheahju tume suu ja vanaema pilklikud, uurivad silmad. Nüüd ei olnud neid kumbagi. Oli vaid õpetajate jutt südametunnistusest ja kohusetundest, mis pidavat sundima inimest oma pahategusid kahetsema ning üles tunnistama. Eed katsus põhjalikult
25 oma sisemust – seal polnud jälgegi kohusetundest ega südametunnistusest. Ja kuidas neid saigi olla, kui ei olnud kõike muud sellist. Tema sees olid seedimisaparaat, vereringeaparaat, mõtlemisaparaat, ja südametunnistuse asemel oli hirm pahade või keelatud tegude väljatuleku ees ja seda hirmugi oli lihtne seletada – nood aparaadid, ehk tema ise, mis tähendab, kõik need aparaadid kokku, kartsid karistuse ebameeldivust. Nii taandus kõik vaid osavusele ja riskile.
30 Muidugi meeldis Eedule rohkem vaid mõelda popiviskamisest või varastamisest, sest mõelda oli mugavam kui tegutseda. Õieti oli tegutsemine igav, võrreldes salaplaani nautimisega.

Aga ometi oli midagi, mis teda selle uue, julge ning vaba elu juures häiris: ta tundus siin endale imelik. Ta oleks tahtnud päriselt sisse elada riviellu: astuda reipal sammul pioneeride ühtses rivis – nagu kutsusid üles laulud. Aga kuidas ta seda ka püüdis, ikka tundus talle, et see pole tõeline, et ta ainult mängib, et ta on nagu mingi koll, kes on koolivormi pugunud ja endale pioneeriräti kaela sidunud, aga salaja, kooliraamatute vahele, püüab lugeda Gogoli „Viid“ ja Goethe „Metshaldjat“.

Mari Saat, *Võlu ja vaim* (1990)